

Quid em̄ per filias hierusalē: nisi cum non filios sed filias dixerit intelligimus: nisi nos debiles: q̄ in ecclesia: nō virti: sed femine sumus: quia contra vicia fortiter nō reluctamus: viriliter resistimus: in utiliter subiacem⁹. Hierusalē em̄ visio pacis interpretat: per quā ecclesia q̄ est mater nostra designat: eo q̄ assidue pacē perpetuā contemplant. Si ergo nos in serculo regis colūpne argenteę non sumus: reclinatoꝝ aureū non habemus. Per ascensum purpureū ascendere nō valemus: saltem charitatē que cōmūis omnibus electis que quasi in medio posita est: teneamus. Per hāc quippe rex salomon nos in serculo suo esse cognoscit: quia in eo cū columnis argenteis cū reclinatoꝝ aureo cū ascensu purpureo: ppter filias hierusalē: etiā media charitate cōstruit: quia cū summis ecclesie mēbris ad eandē sponsi beatitudinē peruenimus: si charitatē indefessam obseruamus. Sequit:

Regredimini filie sion et vide te regem Salomonem in diademate: quo coronauit eum mater sua in die desponsationis eius: et in die leticie cordis.]

Mater xpi beata maria esse credit: que coronauit eū diademate: q̄ humanitatez nostrā ex ipsa ipse assumpsit: sicut in euangelio recitat. Et hoc in die desponsationis eius: et in die leticie cordis eius factū esse dicit: quia quando vnigenitus filius dei deitate suaz humanitati nostre copulare voluit: quādo per bonā voluntatē suam tempore oportuno ecclesiā suam sibi assumere placuit: tūc cum charitatis exultatione carnem nostrā ex matre virgine suscipere voluit. In qua cū dolubus p tempore viuēs: de redemptione nostra vehementer exultauit. Sed cū diadema p gloria assumat: in humanitatis autem susceptione nō gloria verbi dei: sed humilitas esse cognoscat: quomodo in humilitate nostra quasi dyademate coronatus fuisse

dicitur. Sed cuz ip̄a eius incarnatio vere gloria nostra fuerit: quia membra eius in unum propter cōmunionē corporis dyadema membrorū bene capitulis scriptura prescribit. Sic itaq; quia a sponsa laudatur: et ip̄e vtiā spon̄ā laudare dignat dicitur.

Capitulū III A
Quam pulchra es amica mea: q̄ pulchra es et decora: oculi tui columbarum: absq; eo quod intrinsecus latet.]

Quia hec superius exposuimus: ut potuimus: nūc eadem repetere propter breuitatē seruandā deuitamus. Sed quia ad iunctū est absq; eo quod intrinsecus latet: breuiter videndū est: quomodo superius coniungat. Pulchra est ergo sp̄s et oculi eius columbarū: absq; eo qd̄ intrinsecus latet: q̄ valde honestū est quicquid in exterioribus operat: q̄ simpliciter inter homines conuersat: q̄ ea que videt temporaliter cōcupiscere veditat. Est quid tamē in hoc mūdo placet: post cōcupiscentias suas ire detestatur. Sed rehemēter pulchrius et honesti⁹ est: q̄ cordis desiderii illibati retinere conat: q̄ eterne beatitudinis claritatē in mente retinet: et erecta contemplant: q̄ in his que interius videt: suauiter requiescit: et mūdā. Sequit.

Scapilli tui sicut greges caprarū: que ascenderunt de monte galaad.]

Si per oculos predicatoros ecclesie designant: quia ceteris viam ostendūt: bene per capillos populi figurant: qui eidem ecclesie ornatū tribuūt. Capilli ergo sponsi sicut grex caprarū esse dicunt: quia populi ecclesie dū precepta legis ruminātes celestia fide contemplant: mūda sunt animalia et in altis pascunt. Galaad autē aceruus testimonij interpretat. Quid autem per aceruū testimonij: nisi multitudine

martyrū intelligimus? quia dum fidem
p̄i in superabiliter tenuerūt: eos testimo-
nii veritati etiā per mortē suā perhibu-
isse scimus. **G**rex itaq; ille caprarū de mon-
te galaad ascendit: quia populus ecclesie
eo magis fide se ad eterna suspendit: quo
fortius sanctos martyres eidem fidei testi-
monii perhibuisse sciuit. **S**equit̄.

Dentes tui sicut grex tonsa-
rū: que ascenderūt de lauacro.]

Sicut per oculos predicatorum intellis-
gunt: quia per eos ecclesia illuminat̄ simi-
liter et veritate eiusdem possunt vici: quia
per eos infideles consumūtur: et paruuli
nutriūtur. **D**entes quippe sancti predi-
catores vocant̄: quia dum sanctā scriptu-
ram exponēdo minoribus fratribus eluci-
dant: quasi panē paruulis: tanq̄ matres
filij comasticant: quo infirmi ad fortiora
cōualefcant. **H**i nimirū bene sicut grex tō-
sarū que ascenderūt de lauacro esse dicū-
tur. quia dum se a peccatis omnibus in ba-
ptismo ablutos esse recordantur: libenter
onera mūdi deponūt: vt ad celestia conse-
quēda et predicanda: quo libentius: eo faci-
lius gradiunt̄. **D**e quo subdit̄.

Omnes gemellis fetibus: et
sterilis non est inter illas.

Gemellos fetus omnes sancti predicatorum
habent: quia vix in duobus preceptis
charitatis ceteros homines supereminēt
geminā dilectionē predicant̄: et in eo duos
populos iudaicū et gentilem gignere non
cessant. **I**nter quos nullus est sterilis: quia
profecto predicator nō est dicendus: si fili-
os spirituales gignere contempnit. **D**e qui-
bus adhuc subdit̄:

Sicut vita cocciea labia tua
et eloquiū tuum dulce.]

Idem predicatorum labia ecclesie dicun-
tur: quia nimirū per eos populis precepta
vite loquit̄. **Q**ui bene sicut vita dicunt̄:
quia dum fluxas cogitationes in cordibus
hominū suis predicationibus restringunt:
quasi sparsos crines ne immoderate de-

fluant reprimūt. **S**ed quid est quod nō tan-
tum vite: sed cocciee comparant̄: nisi quia
per cocci flamma charitatis intelligitur?
quia illi ardent et per eos alij accendunt̄:
per quos eloquiū sancte ecclesie dulcora-
tur: quia dum que dicūt faciūt: predicationes
suas hominibus quasi lapidas estas
apponūt. **S**equitur.

Sicut fragmen mali pomi:
ita gene tue: absq; eo quod intri-
secus latet.]

Quod per genas ecclesie: nisi ipsos pre-
dicatores intelligimus? quia dū in popu-
lis: vt eis proficiat̄ eminent: quasi in facie
ecclesie manifesti apparet̄. **P**er malū au-
tem punicum ipsa ecclesia designat̄: quia
dū multos populos in vnitare fidei nutre
quasi multa grana sub vno cortice strigit:
quia dū grana diuino seruitio ceteris for-
tius affligūt: dum se vt omnia mūdana cō-
tempnūt: dum volūntates suas abnegant:
et vicia sua omnino mortificāt: ceteros ex-
tollant: et seip̄s humiliāt: dum per exem-
pla sua ceteros nutriūt quasi fracti et agri
se cibos offerūt. **S**ed quis magna sint quę
extrinsecus apparet̄: maiorā tamen in oc-
culto retinent: que potius oculi soli vidēt̄.
Meo subiectum est. [**A**bsq; eo quod in-
trinsecus latet.] **S**equit̄.

Sicut turris dauid collum
tuum: que edificatur cum pro-
pugnaculis.]

Collum quippe extendimus: quando
longius p̄spicere volumus. **P**ropter ali-
ud ergo sancti predicatorum oculi: p̄pter
aliud dentes: propter aliud genę
et collum: propter aliud conuenienter vos
cantur. **B**ene igitur sicut turris dauid:
collum sancte ecclesie dicitur: quia san-
cti predicatorum procul venientes hostes
sancte ecclesie specularunt: et fortiter res-
sistunt: si quid in eo ledere conantur et li-
bere terrena despicientes: celestia con-
templantur. **C**ollum ergo propter hostiū
speculationē: turris vero dauid propter
b 2

fortitudinē et ppter excelsum celestiu gau-
dioꝝ contemplationē. **Q**ue turris recte
dauid esse dicit: quia dauid manu fortis
interpretat: per quod xp̄us significat: cu-
sus est quicquid forte et excelsum operat.
De qua subditur.

Que edificatur cum propu-
gnaculis. **M**ille clypei pendēt
ex ea omnis armatura fortiu.]

Cum ppugnaculis turris dauid edifi-
cata dicit: quia sancti predicatorēs cōtra
aduersarios homines si necesse sit: miracu-
lis armant. **C**ontra vicia autē se clypeis
muniūt: quia ne spiritualib⁹ hostibus suc-
cumbāt: virtutibus se defendūt. **I**n que-
bus omnis armatura fortiu pendet: quia
quisquis hostiu cuneis: fortiter resistere
vult: in eis exempla videt: quibus arma-
tus hostes strenue valet superare. **M**il-
le autē hic pro perfectiōe ponitur: quia in
millenario numero omnes numeri perfecte
complent. Sequit̄.

In duo vbera tua sicut duo hin-
nuli capree gemelli: qui pascun-
tur in lilijis donec aspiret dies et
inclinentur ymbre.]

Per duo vbera duo pdicatorꝝ ordines:
vnius in circumsione: alius in prepucio de-
signant. **Q**ui bene sicut duo vbera hin-
nuli capree dicunt: quia et filij synagoge
existit: et in mōtib⁹ contemplationū pas-
cunt. **G**emelli vero ideo dicti sunt: quia
cōcorditer predicāt: et concorditer sapiūt.
In lilijis vero pascunt: donec aspiret dies
et inclinent ymbre: quia mundiciā infatigabiliter
sectant: donec in die iudicij pre-
mia recipiāt: que in labore noctis assidue
contemplant. Sequit̄ sponsus dicens:

Ad adam ad montē mirrhe:
et ad collem thuris.]

Quid per montē mirrhe: nisi forte alti-
tudinē mortificatiōis in opere? **E**t quid
per collem thuris intelligimus: nisi altam
humilitatē in oratiōe. **A**d montem ergo

mirrhe: et ad collem thuris sponsus vadit
quia eos familiariter visitat: q̄s per mortifi-
cationē vicioꝝ ad alta p̄ficere: et per mū-
das et humiles oratiōes suaviter redolere
p̄spicit. **D**s quippe virtutibus sancta ec-
clesia: vel vnaqueq; anima mūda efficit:
quia dū per voluptatū mortificationē vici-
a reluctat: et per sanctas oratiōes frequē-
ter lachrymis abluit: sordes lauacri spon-
so placeat: quia pulchra apparere conat̄.
Cuius conatū ad effectū sponsus pec gra-
tiā suam ducit: opusq; suū in sponsa beni-
gne laudat dicit.

Tota pulchra es amica mea
et macula non est in te.]

Cum scriptū sit: **M**emo viuisti sine peccatis
tō nec infans cuius vita est vnus diei sa-
per terrā. **Q**uid est q̄ spōsa tota pulchra
esse dicit: in qua macula non habet? **A**l-
bi quippe scriptū est. **S**telle nō sunt mun-
de in cōspectu eius. **E**t alibi. **I**n multis
offendimus offes. **E**t iohānes apostol⁹
ait: **S**i dixerimus: quia peccatū nō habes-
mus: veritas in nobis nō est. **E**t idē. **S**i
dixerimus: quia peccatū non habemus:
mentimur: et veritatē non facimus. **S**ed
dū sancta anima a peccatis quotidianis
se per penitentia mūdāt: dum quotidiē
peccata minuta cū lachrymis abluit: et a
maioribus se obseruat: quāuis frequēter
peccet: per assidua tamen penitentia mū-
ditā suam assidue seruat. **H**inc etiā alibi
precipit. **S**emper sint vestimēta candida
Et illud. **I**ustus autē erit sicut viuus. **Q**uā-
uis etiā mor v̄ peccatā: a iusticia deuicta
men dū semper credit in eū qui iustificat
impī: et assidue sub eius fide peccata sua
desert per assiduas ablutiōes iusticia suā
retinet. **S**e igitur ita mādanti sponse cō-
sequenter dicitur:

Veni de libano spōsa mea
veni de libano: v̄t coronaberis

Libanus quippe dealbatio interpreta-
tur. **Q**uid ergo per libanū: nisi baptisma
intelligit: in quo sancta ecclesia aqua ab-
luit: a peccatoꝝ ingredine per spiritū san-

etiam que recipit: et per xpi fidem dealba-
tur. Unde scriptum est. **Asperges me dñe**
rosopo et mūdabor etc. De libano ergo san-
cta ecclesia ad coronam venit: quia in xpi
baptismo fidē precipit sub qua cū xpi gra-
tia mereat: ut premiū percipere possit. **Et**
quid est q̄ dicit: Veni: nisi q̄ in fide et in
spe et in charitate quicquid operat: substi-
tuat: ut his tribus munita virtutibus ro-
bur habeat: per inuita nō laceat. De fide
enim dicit. **Fide mūdans corda eoy.** Et
iterum. **Sine fide impossibile est placere**
deo. De spe autē dicit: **Non confundent**
omnes qui sperant in te dñe. Cui iterū di-
cit: **Quis est in te sperans: et derelictus**
est: De charitate autē dicit: Caritas ope-
rit multitudinē peccatoroy. Et iterū. **Si di-**
stribuero omnes facultates meas in cibos
pauperū: et si tradidero corpus meū ita ut
ardeat: charitate autem nō habuero: nihil
sum. Et iohānes apostolus. **Deus chari-**
tas est. Potest tamē et aliter intelligi: q̄
ter dicit: **veni. Venit spōsa sancta ad xpm**
dum in hoc mūdo vltiēs: bona que potest
operat. Venit quādo in hora mortis ani-
ma videlicet sponsa a carne exiit. Venit
tertio: quādo in iudicij die vltimā carnem
refumit: et cum xpo thalamū celestē ingre-
dit. Ibi quippe omniū laborum suoy pre-
mia consequit. Ibi tam offitino prostratis
et exclusis hostib⁹ gloriose coronat. Ideo
et hic per promissionē dicit:

Coronaberis de capite am-
mana: de vertice saur et hermon:
de cubilibus leonum: de monti-
b⁹ pardoy.

Quid per ammana saur et hermon noīa
videlicet montiū: nisi potentes hui⁹ secu-
li intelligunt? Qui quāto ditiores tanto
excelsiores et firmiores apud infirmos es-
se vident. Sed de his montibus sancta
ecclesia coronat. Quia dum regnū predi-
cat eternū: dum exemplo suo oīa que nū-
di sunt vilia esse demōstrat: ipsos etiā po-
tes ad penitentiā inclinat: et sibi ip̄i p-
oy acquisitione coronā in celestibus pa-

rat. Sic quippe fit: ut humiles superbos
prosternat: et infirmi excelsos inclinent.
Ideo scriptū est. **Omnis vallis implebit**
et omnis mons et collis humiliabit. Sed
quid est q̄ non solū de montibus: sed etiā
de capitibus montiū coronāda esse dicit:
nisi q̄ impletū videmus: quia iam ip̄e ex-
celsiores persone in xpm credūt: et eius p̄-
ceptis per ecclesie p̄dicationē obediunt.
Reges em̄ et imperatores xpo seruiūt: co-
ronas deponūt: et per penitentiā in eccle-
sia ventā petunt. Si itaq̄ per capita mō-
tiū summas personas intelligimus: bene
per cubilia leonū et montes pardoy: prin-
cipes quicq̄ et ministri designant: qui cru-
delitati deseruiūt: et volostatib⁹ suis: quā
quos nō possunt ledere decipiūt. Pardi
quippe maculas in cute semper portant.
Per quod quos allos q̄ hypocritas vel
discordes significant. In illis quippe qui
crudelitātē sectant: demones tanq̄ leo-
nes cubant. In illi vero quasi pardi mon-
tes edificat: quos dū vicijs suis aliquas
virtutes admiscere consentiūt: pro omni-
bus bonis suis laudis gloriā affectare cō-
pellunt. Hi itaq̄ vere pardoy varietatē
sectant: qui dum cū virtutibus etiā vicia
imitant: in vario corio coloris et dissimili-
tudine diuidunt. Sed de cubilib⁹ leos
nū et de montibus pardoy ecclesia corona-
tur: quia dū per eius p̄dicationē et crus-
deles ad pietatē: et hypocrite ad vite hu-
milis vnitatē conuertunt. Pro his omni-
bus premiū percipiet: quod meretur Cui
iterum dicitur:

Vulnerasti cor meum soror
mea sponsa vulnerasti cor meū:
in vno oculoꝝ tuorum: et in vno
crine colli tui.

Per oculos sancte ecclesie predicatores
sicut dictū est designant. Per crines ve-
ro populi multitudo figurat: per collū au-
tem sancta capitis et cordis coniunctio de-
monstrat: que fides ecclesie intelligitur.
Per hāc enim caput et corpus coniungun-
tur: dum xpo quisq̄ tenaci⁹ inheret: quod

fidellor in bona conuersatione habet. In vno ergo oculor & in vno crine colli sponse sponfus vulnerat: quia profecto vsq; ad mortē crucis afficit: vt vnitas predicator & plebs in ecclesia confirmet. **P**e cuius dilectio erga sponsum: iteruz subdit sponfus:

Pulchre sunt mame tue soror mea sponsa.]

Quid per mamas conuentētius in hoc loco q̄ ipsa dilectio dei & proximi: de qua superius dixim? intelligit: per quas mēs sancta omnes sensus suos suaui dilectione nutrit: dum deo suo charitatis tenacitate conglutinat: & proximis si quid vtilitatis habet quomodo libet libētē impendit. **H**as mamas sponse quantū sponfus diligit in repetitioe laudis: aperte manifestat dicens:

Pulchriora sunt vbera tua vino.]

Quod superius de sponsi vberibus diximus: hoc & hic cum sponfa loquit: intelligi posse estimamus.

REt odor vnguentor tuoruz super omnia aromata.]

Per vngueta quippe ipse virtutes que ex charitate oriunt: intelligunt. **H**abent quippe etiā reprobi: aliquādo aromata: quibus redoleat: quia virtutes quasdam possident: & bona opera perpetrāt. **S**ed quia sine charitate viuūt: in cōspectu dei nulla que faciūt placent. **U**nde in iudicio cū dicent: Domine: nōne in nomie tuo pphetauimus: & in noietuo virtutes multas fecimus? **R**espondebit eis: Nunq̄ noui vos: discedite a me omnes operarij iniquitatis. **B**ene ergo vngueta ecclesie super oia aromata redolere dicunt: quia & si opera reprobos aliquādo hominibus placet. **H**ec que sancta ecclesia ex charitate cōfiscit: in diuinis naribus sine cessatione redolent. **S**equit.

S Fauus distillans labia tua sponsa.]

Predicatores ecclesie bene labia spōse esse dicunt: qz per eos populis loquit: et per eos ad fidē paruuli quos erudiunt: dū per eos occulta scripture quasi cordis latecia manifestant. **I**n fauo aut mel later & cera videt. **R**ecte ergo sponse labia fauus vocant: quia dū in carnis fragilitate sapiētia magna habet: quasi mel in cera abscondit. **Q**uādo vero electus quosq; p̄dicat: quādo celestia gaudia reuelat: tūc fauus distillat: qz quāta dulcedo sapiētie in corde lateat: per oris fragilitatē audientibus manifestat. **U**nde scriptum est. **H**abemus thesaurū istum in vasis fictilis. **I**deo subditur.

Mel & lac sub lingua tua.]

Mirū falsi predicatores mel in lingua portant: qd̄ sub lingua nō habent: qz celestia gaudia aliquādo predicāt tanq̄ veri sint: cū ipsi terrestrie bona desideria appetāt. **S**ancta vero mens mel in lingua portendit: qz sapiētie dulcedinē loquēdo ostendit: q̄ veraciter predicās audientes tanq̄ mellis dulcedinē reficit: lac gerit: qz cōgruenti sibi doctrina paruulos quosq; in ecclesia nutrit. **S**ub lingua autem bec oia sibi ipsi reseruat: qz in eternā dulcedinē assidue secū portat. **D**um em̄ terrena abiect: dum vicioz amaritudinē respuit. **I**n interiorib; sensibus sapiētie dulcedinē se pascit: quia robur colligit: vt ad eterna gradiēs in labore: vic lassescere, nō possit. **C**ui benedicēs:

Et odor vestimentor tuoz sicut odor thuris.]

Quid per vestimēta hec: nisi sancta opera designant. **C**uius precedentū maloz turpitu do operis: ne videatur? **H**inc est scriptū est. **B**eatu qui vigilat & eius stodit vestimēta sua ne nudus ambulet: & videat turpitu do eius. **T**hus vero per significationē pro oratioe ponit: sicut scriptū est. **A**ccendat oratio mea sicut incensum in cōspectu tuo. **S**ancta itaq; aia in hoc mūdo q̄n potest bona opera operat: & bene operās desiderioz: & intentioe sancta

se extendit: nihilq; boni agit: nisi ea intē-
tione vt ad celestia que diligit: quōq; perue-
nire possit. Bene igit odor vestimentoz
eius sicut thuris esse perhibet: q; in omni-
bus operibus suis orat: dū perueniēdi in
tentioe ea que vt bona operat. Sequit.

**¶ Ortus conclusus soror mea:
ortus cōclusus: fons signatus.]**

Ortus sancta ecclesia existit: q; dū popu-
los multos in fide gignit: quasi flores pul-
chros bona terra emittit. Qui ortus cōclu-
sus bene esse dicit: q; charitatis vallo cir-
cūquaq; munis: ne inter numerū electoz
reprobos aliquis ingrediat. Unaqueq;
sua sancta etiā ortus cōclusus esse intelli-
git: q; dū bona sua intentioe vite eterne
abscondit: dū humanas laudes oīno con-
tempnit: ipa bona intentioe se circūsepit:
ne ad interitū rapiēda hostis antiquus
irrupere possit. Fons etiā dicit: q; dū cele-
stia assidue cogitat dū scientiā scripturaz
semp in ventre memorie cōgregat: quasi
aqua viuetes sancta mēs in se gignere
nō cessat: quas sitietibus pximis prebere
viresciant: valeat. Inde scriptū est dicē
te dño: Qui biberit ex aqua quā ego dabo
ei: nō sitiet in eternū. Sed aqua quam
ego dabo ei: fiet in eo fons aque salientis
in vitā eternā. Et alibi Qui credit in me
sicut dicit scriptura: flumīa aque viue flu-
ent de ventre eius. Sed cur dicit fons il-
le signatus: nisi q; sensus spūalibus men-
tibus indignis abscondit. In fidei enim
hoī a dño dicit. Spūs aut vbi vult spirat
et vocē eius audis: et nescis vnde veniat:
aut quo vadat. Et iterum scriptum est.
Signatū est super nos lumen vultus tui
dñe. Quid em̄ ibi lamē signatū: hoc hic
peuldat: s; fons signatus esse perhibet.
Sanctus em̄ spiritus mentē quā replet et
illuminās irrozar: et irrozans illuminat: et
vt de luce eius videat quid appetat: et de
rose refrigeret: ne calecat. Sequit.

**¶ Emissiones tue paradysus
malozum punitorum: cum po-**

mozum fructibus.]

Quid emittit sancta ecclesia nisi cū sanctis
operibus sancta verba quibus filios
gignit et nutrit. Quozū dū alios vsq; ad
martyriū perducit. Alios in sancta couer-
satioe erudit. Hos sanguine martyrii ru-
bentes ad eternā patriā transmittit: illos
vero in sanctis operibus viuentes proxi-
mis in exemplū sanctitatis tradit. Quid
aliud q; pūnica et pomoz fructibus emittit-
titur? Mala pūnica em̄ sub rubeo cortice
multitudinē granoz continent. Fructus
vero pomoz in se refectōis dulcedinē ha-
bent. Sic sic martyres dū sub igne labo-
rant: dū pro xpō sanguinē exterius funde-
re nō dubitāt: multitudinē virtutū interi-
us sibi cōgregant in mente. Sancti etiā
quiq; qui in pace ecclesie viuūt: fructus
pomoz gerūt: quia dū sancta opera faciūt
proximis exempla tribuūt: quoz exhibi-
tione quos se sequi volūt: reficiūt. Quoz
quot em̄ sunt in ecclesia sancti: siue igne
passionis ardeāt: siue in pace ecclesie quie-
scentes succrescāt: sanctarū virtutū odorē
tanq; suauitatis paradisum: et deliciāz cō-
struere in se dū viuūt non cessant. Cuius
paradisī vbertatē demōstrat: dū sub voce
sponsi per arbuscoz nomina quasq; virtu-
tes designat dicens:

**¶ Nardi cum nardo: nardus et
crocus: fistula et cynamomū cuz
vniuersis lignis libani: mirrha
et aloe cum omnibus primis vn-
gentis.]**

Quid em̄ per has diuersas aromati spe-
cies designat: nisi sanctarū virtutū odor et
profectus qui in sanctis habetur? Ex his
quippe speciebus regalia vngenta confici-
unt: ex his corpoz sanitates inueniant.
Bene igitur virtutes animarū designāt:
quibus congregatis et confectis: et bonis
odor optinōis egredit: et egris animab;
competēs sanitas reperitur. Sed adhuc
laus ecclesie a sponso repetitur: cum sub-
ditur.

aa Fons ortorum puteus aquarum uiuentium: que fluunt impetu de libano.]

Recte in emissionibus ecclesie: fons ortorum et puteus aquarum uiuentium describitur. Quid enim per fontem et puteum: nisi sancta scriptura designat: que sic aquam sapientie generat: ut et potates semper reficiat: et tamen manare non desinat. Que bene ortorum esse perhibet: quia illorum specialiter est sancta scriptura: in quorum mentibus uirtutum semina oriuntur. Sed querendum nobis est: quare fons et puteus utriusque simul scriptura dicat: cum fons in superficie appareat: puteus uero in imis latens omnes se querentes maiori labore exerceat. Sed sciendum est quod diuina scriptura in quibusdam manifesta existens: in quibusdam uero locis obscura se prebens: et aliquando leuiter sistit inuenit: tanquam fons potat: et aliquando magna inquisitione eger: ut inuenta sumatur. Quia uero sancte scripture intellectus per aquam designat: ostendit alibi eius diuina uoce de reprobis dicit: Auferet dominus ab hierusalem: mittit eis sitim aque et famem panis. Et per esaiam dicit: Auferet dominus ab hierusalem: et iuda omne robur panis: et omne robur aque. Ubi notandum quod robur panis prius: et postea robur aque auferit. Dum enim graua dicta scripture non perquirunt: ut mandant: paulatim a scientia deciderunt: ut aliquando non lesuia etiam intellectu capiant. Sed aque iste bene de libano fluere cum impetu dicunt. Libanus enim ut dictum est dealbatio interpretatur. In baptismo quippe dealbamur: dum amissa nigredine peccatorum ad mundiciam noue uite reformamur. De libano ergo aque putei fluunt: quia in baptismo electi quique donum spiritus sancti accipiunt: quo illuminati scripture sacre sensum intelligunt. Que scripture scientia tanto fluit impetu: ut electos dum tangit ab huius uite amore submoueat: et ad eterna gaudia impetu sui quosque adherentes traiciat. Hinc est enim quod in psalmo scriptum est. Flu-

minis impetus letificat ciuitatem dei. Impetus enim fluminis ciuitatem dei letificat: cum per donum sancti spiritus fortiter inuidas scripture sapientia sanctam ecclesiam ut cuiuslibet capietis mentem in infusione sua exhilarat. Ad cuius spiritus aduentum malignus spiritus increpat: cum bis in sublequentibus dicitur.

bb Surge aquilo et ueni auster perfla ortum meum: et fluent aromata illius.]

Quid enim per aquilonem qui in frigore stringit: et torpentes facit: nisi immundus spiritus designat: qui reprobos omnes dum possidet a bono opere torpere facit. Per austrum uero calidum scilicet uentus: spiritus sanctus figurat: qui dum mentes electorum tangit: ab omni torpore relaxat: et seruantes facit: ut bona queque desiderant operentur. Hinc enim dicit: Conuerte domine a pietate nostra: sicut torrens in austro. Surgat ergo aquilo et ueniat auster: et perflat ortum sponsi: et fluant aromata illius: ut uidelicet spiritus malignus ab ecclesia uel unaquaque electa anima discedat: et spiritus sanctus adueniat: qui uentus charitatis ignem cogitationibus infundat: et a torpore negligencie dum se infuderit: soluat. Quod dum agit aromata fluunt: quia dum ueniente sancto spiritu cor quod prius torpuit: ab ope se excitat: in ore sancte operantis opinionones per primos quosque sua uiter discurrunt: ut quicquid a dantes ad eadem se accendant: et austro flante idem spiritus sanctus se infundente uirtutum odore emittat: ut ubique sanctus ortus floreat: et post florem fructus redolentes et reficientes producat. In quem ortum sponsa dilectum inuitat cum subdit:

Capitulū V
Ueniat dilectus meus in hortum suum: et comedat fructum pomorum suorum. In hortum dilectus uenit et fructum comedit quando christus mentes uisitat: et bonorum